

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертатсионии 6D.KOA-018 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Мирзозода Мавлудахон Зайнӣ дар мавзӯи «Заминаҳои иҷтимоӣ-ҳуқуқии ислоҳоти судӣ-ҳуқуқӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.01 – Назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат, таърихи таълим оид ба ҳуқуқ ва давлат пешниҳод шудааст

1. Нақши судро дар муҳити ҷамъиятӣ нодида гирифтани ғайриимкон аст. Чунки тамоми ҷабҳаҳо ва соҳаҳои ҷомеаи муосир бо фаъолияти судӣ алоқаманданд. Ва дар марҳилаи муосир доктринаи ҳуқуқӣ судро яке аз дастовардҳои муҳимтарини тамаддун мешуморад, ки қисми ҳаёти мардум гардидааст. Таъиноти он ҳифзи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд ва таъмини тартиботи ҳуқуқӣ мебошад. Ҳокимияти судӣ низоми сиёсии таърихан муқарраршуда буда, адолати иҷтимоиро таъмин менамояд. Нақши суд дар давлати демократию ҳуқуқбунёд, ки таҷзияи ҳокимиятро роҳандозӣ намудааст, бо тасдиқи принсипи мустақилияти ҳокимияти судӣ боз ҳам меафзояд. Пас аз пошхӯрии Иттиҳоди Шӯравӣ ва ба даст овардани Истиқлолияти давлатӣ дар ҚТ масъалаи ислоҳоти судӣ ба миён омад.

Ислоҳоти судӣ ба ҳифзи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд, манфиати давлат, ташкилотҳо, қонуният адолат, назорати иҷроӣ саривақтии санадҳои судӣ, баланд бардоштани сифат ва самаранокии фаъолияти судҳо, беҳтар намудани вазъи иҷтимоии судьяҳо ва кормандони дастгоҳи судҳо, инчунин такмили қонунгузорӣ дар ин самт равона гардидаанд. Ин рисолати начибро танҳо дар шароити таъсиси низоми судии демократӣ бо назардошти таҷрибаи таърихии тоҷикон метавон иҷро намуд.

Ислоҳоти судӣ дар ҚТ аз соли 1991 оғоз шуда буд ва аллакай қорҳои зиёде дар ин самт анҷом дода шудаанд. Соли 1994 Конститутсияи ҚТ қабул гардида, дар он ҳокимияти судӣ ҳамчун шохаи мустақили ҳокимияти давлат муайян шуд, ки дар таъмини адолати иҷтимоӣ, таҳкими қонуният ва рушди ҷомеаи демократию ҳуқуқбунёд, ҳифзи ҳуқуқи озодиҳои инсонро шаҳрванд нақши муҳим гузошт.

Дар даврони соҳибистиклололии кишвар дар самти ташкилу таҳкими ҳокимияти судӣ, таъмини қонуният ва адолати судӣ қорҳои зиёде ба сомон расонида шуданд. Аз ҷумла, барои рушду таҳкими мақомоти судӣ чор барномаи ислоҳоти судӣ-ҳуқуқӣ (барои солҳои 2007-2010, 2011-2013, 2015-2017, 2019-2021) қабул карда шуд, ки онҳо барои пешрафти соҳа, баланд бардоштани мақоми суд дар ҷомеа, таъмини шароити зарурӣ барои баррасӣ ва ҳалли одилонаи парвандаҳои судӣ, ҳифзи ҳуқуқи манфиатҳои қонунии шаҳрвандон, ташкилоту муассисаҳо ва умуман, ҷиҳати ба амал баровардани адолати судӣ нақши муҳим доранд. Аммо, ба натиҷаҳои мусбат нигоҳ накарда, ислоҳоти судӣ давом дорад, чунки дар фаъолияти мақомоти судӣ то ҳол камбудихо низ ҳастанд. Тезонидани ислоҳоти судӣ ба яке аз масоили муҳимтарини сохтмони давлатӣ табдил ёфтааст.

то ҳол камбудихо низ ҳастанд. Тезонидани ислоҳоти судӣ ба яке аз масоили муҳимтарини сохтмони давлатӣ таъдил ёфтааст.

Дар Паёми имсола Пешвои миллат таъкид намуданд: «Бо дарназардошти рушди минбаъдаи муносибатҳои ҷамъиятӣ, таҳкими кафолатҳои судии субъектҳои ин муносибатҳо зарур аст, ки фаъолияти мақомоти судӣ пайваста таҳқиқу тақвим дода шавад.

Бинобар ин, Суди Олӣ ва Суди Олии иқтисодиро зарур аст, ки оид ба бартараф намудани камбудиву норасоҳои ҷойдошта, интихобу ҷобачогузори дурусти кадрҳо, баланд бардоштани сатҳи таҳассусӣ ва омодагии касбии судяҳо тадбирҳои муассир андешанд».

Ислоҳоти судӣ аз ҷониби илмҳои гуногун мавриди таҳқиқ қарор дода шуда метавонад, аз ҷумла назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат. Мақомоти судӣ бо чунин масоили умуминазариявӣ, ба мисли таҷзияи ҳокимият, низоми боздошт ва мувозина, ташаккули давлати ҳуқуқбунёд, тақмили дастгоҳи давлатӣ, иштироки шаҳрвандон дар идоракунии давлат, инсондӯстӣ ва адолати иҷтимоӣ, ҳимояи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд, мустақкам намудани қонуният ва тартиботи ҳуқуқӣ, шаклу усулҳои фаъолияти давлатҳо ва ғ. алоқаманд аст.

2. Диссертатсия ба талаботи банди 31 ва 33 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мутобиқат мекунад. Диссертатсия кори илмӣ-таҳассусии анҷомёфта буда, аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои ягонагии дохилӣ мебошад. Натиҷа, нуктаҳои навгонӣ ва илмии барои ҳимоя пешниҳодшуда метавонанд дар назария, тақмили қонунгузорӣ ва раванди таълим ба таври васеъ истифода шаванд, ки онҳо саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

3. Мавзӯ ва мазмуни таҳқиқот бо шиносномаи ихтисоси 12.00.01 – Назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат, таърихи таълим оид ба ҳуқуқ ва давлат, ки аз рӯи он ба Шурои диссертатсионӣ мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз санаи 7 январи соли 2022, таҳти №16 ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мувофиқ мебошад.

4. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 8 мақолаҳои илмӣ, аз ҷумла 6 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои тақризишавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъб расонида шудаанд, ки онҳо фарогирандаи мазмун ва моҳияти диссертатсия мебошанд. Дар интишорот натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳои таҳқиқот ва тавсияҳои муаллиф инъикоси худро ёфтаанд. Теъдоди маводи ҷопшуда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, мутобиқ мебошад.

5. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Мирзозода М.З., истифодаи мавод бидуни иқтибос ба муаллиф ё маъхаз мавҷуд набуда, ҳамаи сарчашмаҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмият дароварда шудаанд, ки аз риоя шудани банди 37 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

6. Дар рисолаи илмӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои пешниҳоднамудаи Мирзозода М.З., маълумоти ғайрисиҳеҳ, аз ҷумла дар бораи корҳои аз тарафи довталаб чопгардида, мавҷуд намебошад.

Банди 61 Низомномаи Шурои диссертатсиониро, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, ба роҳбарӣ гирифта, комиссия пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Мирзозода Мавлудахон Зайнӣ дар мавзӯи «Заминаҳои иҷтимоӣ-ҳуқуқии ислоҳоти судию ҳуқуқӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-018-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.01 – Назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат, таърихи таълим оид ба ҳуқуқ ва давлат пешниҳод шудааст, барои Ҳимоя қабул карда шавад.

2. Муқарриси расмӣ аз рӯи диссертатсия шахсони зерин таъин карда шаванд:

– Шарофзода Рустам Шароф – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, Профессори кафедраи назария ва таърихи давлат ва ҳуқуқи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;

– Мансурзода Амиршоҳ Мансур – номзоди илмҳои ҳуқуқшиносӣ, Сардори факултети №2-Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон.

3. Ба ҳайси муассисаи пешбар Муассисаи давлатии таҳсилоти олии касбии «Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон» (ш. Душанбе) таъин карда шавад.

4. Барои нашри эълон оид ба Ҳимояи минбаъда ва ҷойгир намудани автореферат дар сомонаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис иҷозат дода шавад.

Раиси комиссия:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
аъзои Шурои диссертатсионӣ

Холиқзода А.Ғ.

Аъзои комиссия:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
аъзои Шурои диссертатсионӣ

Назаров А.Қ.

д.и.ҳ., мудири кафедраи ҳуқуқи инсон
ва ҳуқуқшиносии муқоисавии факултети
ҳуқуқшиносии ДМТ

Мирализода И.Қ.

25.12.2024